

Qui és Qui?

TÍTOL DE L'ACTIVITAT:

Qui és qui?

ÀMBITS:

Biodiversitat, sostenibilitat, visibilització de dones referents, cultura marítima, cultura oceànica

MODALITAT D'ACTIVITAT:

Per a passavolants. L'activitat és pot adaptar per fer-la en grup. Durada aproximada: 15 minuts

OBJECTIUS DIDÀCTICS:

- 1 Fomentar la curiositat i el coneixement dels valors naturals, culturals i socials del mar i el litoral.
- 2 Inspirar vocacions professionals i de lleure sostenible lligats al mar.
- 3 Impulsar hàbits naturals i usos saludables i cívics de les platges i zones costaneres.
- 4 Transmetre conceptes transversals que relacionen els éssers humans amb el mar i l'oceà, per conscienciar sobre la importància de la conservació de l'entorn.

PROGRAMA/EQUIPAMENT:

El Centre de la Platja (CdP), Laboratori de la Platja

TIPOLOGIA DE PÚBLIC:

Parelles o petits grups. Tots els públics. Infants acompanyats, a partir de 5 anys. Infants sols, a partir de 8 anys

ÚS DEL RECURS:

De l'1 d'abril al 31 d'octubre, de 10:30 a 13:30 h, i en altres horaris en cas d'esdeveniments especials. Recurs que s'ofereix en préstec a d'altres equipaments ambientals

MATERIAL:

- 2 taulers de joc
- 21 (x2) fitxes de personatges/elements + 21 fitxes de descripció del tema "Un mar... viu!" (biodiversitat, canvi climàtic, residus al mar) + 1 bossa de roba per guardar-les
- 21 (x2) fitxes de personatges/elements + 21 fitxes de descripció del tema "Un mar... en femení!" (visibilització de dones referents i d'oportunitats professionals lligades a l'oceà) + 1 bossa de roba per guardar-les
- 21 (x2) fitxes de personatges/elements + 21 fitxes de descripció del tema "Un mar... que fa ciutat!" (maritimitat i relació entre ciutats costaneres i el mar) + 1 bossa de roba per guardar-les

OBJECTIU DEL JOC:

Aquest recurs està basat en el joc clàssic Qui és qui?, i el seu objectiu és endevinar el personatge/element de l'equip contrari abans que endevini el propi.

INSTRUCCIONS DEL JOC

Hi ha dos equips (d'un o més jugadors). Cada equip disposa d'un **tauler** idèntic al del contrincant, on ha de col·locar les **21 fitxes de personatges/elements** (a les ranures, de manera que quedin verticals i pugui veure'n les imatges). Els taulers s'han de situar l'un davant de l'altre procurant que no es puguin veure les fitxes de l'equip contrari. S'agafa **una fitxa de descripció** de la baralla i es col·loca a la ranura gran de la primera fila. Aquest és el personatge/element que l'altre equip haurà d'endevinar. Per torns es fan preguntes a l'equip adversari, a les quals només pot respondre "sí" o "no".

Les preguntes han de permetre descriure les fitxes del tauler, mencionant les característiques que diferencien unes imatges de les altres. Les fitxes que no compleixin les característiques per què s'ha preguntat es tomben, i se segueix fins que s'endevini la fitxa del contrincant.

En aquesta versió del Qui és qui? hi ha **tres blocs de fitxes**, amb personatges/elements diferents basats en els eixos temàtics d'El Centre de la Platja. Es pot jugar amb fitxes d'un únic bloc o barrejar les de dos o tres blocs, en funció dels interessos de qui dinamitzi o participi en l'activitat.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT

Motivació (2 min)

L'educador/a dona la benvinguda al grup, presenta El Centre de la Platja i, si escau, ubica els participants a la platja. És important que mitjançant l'explicació transmeti la rellevància dels eixos temàtics d'aquest espai i estableixi una conversa amb els participants per conèixer també els seus interessos:

"Bon dia i benvinguts al Laboratori de la Platja. El Laboratori de la Platja és un recurs itinerant que transporta la ciència i l'oceà arreu de Barcelona. Jo soc en/la XXX i vinc des d'El Centre de la Platja; sabeu què és? ~~El Centre de la Platja és un centre d'educació ambiental on apropem~~ la gent al mar i l'oceà perquè en descobreixin la importància per a la vida i aprenguin a gaudir-ne de manera respectuosa. Cada mes tractem un tema diferent, tots relacionats amb el mar i l'oceà: dones i oceà, migracions i oportunitats al voltant de l'oceà, biodiversitat marina, canvi climàtic, residus al mar, maritimitat i ciutats de mar. Aquesta visió transversal del mar i l'oceà és important per entendre les complexes relacions que lliguen els éssers humans a l'oceà i al planeta. Amb el joc d'avui explorarem aquests àmbits i aprendrem més sobre les relacions entre el mar i les persones. Per exemple, vosaltres sabeu...

- ...quines espècies viuen al Mediterrani?
- ...qui va ser la primera oceanògrafa espanyola?
- ...quin esport es va inventar a la Barceloneta?"

Introducció de nous coneixements i experimentació (10 min)

En primer lloc es munten els taulers (amb fitxes d'un o diversos blocs), tenint cura de seleccionar també les fitxes de descripció corresponents. Es comenta als participants que cada fitxa de personatge/element porta el nom del que representa. Les fitxes de la baralla de descripció, a més a més, porten una breu explicació, amb informació sobre el personatge/element de la imatge. Seguidament s'expliquen les normes del joc:

"Heu jugat mai al Qui és qui? Es tracta d'un joc clàssic on cal descobrir la carta de l'equip adversari a través de preguntes amb 'sí' o 'no' com a úniques respostes. Per començar agafarem una fitxa de descripció de la baralla, i serà la que haurà d'endevinar l'equip contrincant; però, com ens ho farem per endevinar-les? Doncs, ben fàcil: fent preguntes sobre les imatges, fixant-nos bé en les diferències entre els diversos personatges/elements per anar-los descartant. Per exemple, una pregunta seria... [vegeu els exemples]. Guanya qui primer descobreix la carta de l'altre equip."

Abans de començar a jugar, els jugadors miren i llegeixen les fitxes de descripció durant un parell de minuts per familiaritzar-se amb els diversos personatges/elements i tenir informació útil per formular les preguntes. A continuació els participants juguen de manera autònoma.

BLOC 1: "Un mar... viu!"**(Eixos temàtics: Biodiversitat, canvi climàtic i residus al mar)**

Objectius: transmetre un missatge positiu sobre la biodiversitat al Mediterrani. Remarcar les semblances i les diferències entre les espècies que hi habiten. Identificar algunes amenaces per a la biodiversitat i debatre sobre com prevenir-les.

Exemples de preguntes:

- És un ésser viu?
- És vegetal / És animal?
- És vermell?
- Pot nadar?
- Té potes?
- Pot flotar?

BLOC 2: "Un mar... en femení!"
(Eixos temàtics: visibilització de dones referents i d'oportunitats professionals lligades a l'oceà)

Objectiu: donar importància i visibilitat a les dones de diferents àmbits (recerca científica, exploració, conservació, activisme, esport, pesca, nàutica...) i de diverses èpoques i països, destacant especialment els exemples més propers.

Exemples de preguntes
(se centraran en la informació continguda a la fitxa de descripció, evitant les característiques físiques):

- És espanyola?
- És d'abans del segle XX?
- És pirata?

BLOC 3: "Un mar... que fa ciutat!"
(Eixos temàtics: Maritimitat, relació entre ciutats costaneres i el mar)

Objectiu: donar a conèixer activitats sostenibles que es poden fer a la platja.

Exemples de preguntes:

- És un esport?
- Es fa a l'aigua?
- Fa servir una taula?

Reflexió i pensament crític (2 min)

En aquest moment, l'educador/a amplia el context del bloc temàtic que s'hagi utilitzat i resol les preguntes dels participants. S'estableix així una conversa participativa per acabar d'assolir els conceptes:

*"Ara que ja hem acabat la partida, teniu algun dubte?
Del tauler que hem jugat:*

- Quina dona us ha impressionat més?
- Què podríem fer amb les espècies invasores?
- Sabíeu que hi havia hagut dones pirates?"

Comunicació (2 min)

Finalment, l'educador/a anima els participants a compartir el que han après, a fer-se una fotografia amb la targeta amb què han jugat i a compartir-la a les xarxes socials.

FONTS DE LES IMATGES UTILITZADES:

- **Fotografia de dofí mular:** Julia Gostischa, Mar a la Vista
- **Fotografia de rorqual comú:** Julia Gostischa, Mar a la Vista
- **Fotografia d'alga verda australiana:**
Kike Ballesteros (CEAB-CSIC)
- **Fotografia de Lynn Margulis,** llicenciada sota CC BY-SA 2.5, per JPedreira. <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.5/deed.en>. Font: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lynn_Margulis.jpg
- **Fotografia de Sylvia Earle,** llicenciada sota CC BY 2.0, per USFWS - Pacific Region. Font: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dr._Sylvia_Earle,_Construction_Worker%3F_\(6666200905\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dr._Sylvia_Earle,_Construction_Worker%3F_(6666200905).jpg)
- **Fotografia de Ángeles Alvariño,** llicenciada sota CC BY-NC-ND 4.0, per autor desconegut. Font: <https://oceanicas.ieo.es/wp-content/uploads/2018/08/Angeles.jpg>
- **Fotografia de Josefina Castellvi:** ICM-CSIC
- **Fotografia de Rachel Carson,** obra dels empleats del Servei de Pesca i Vida Silvestre dels Estats Units, rebudes o fetes durant el desenvolupament de les seves funcions oficials. Com a obra del govern federal dels Estats Units d'Amèrica, la imatge està en el domini públic. Font: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rachel-Carson.jpg?uselang=es#Llicencia>
- **Fotografia de Marie Tharp,** llicenciada sota CC0 1.0, per Credit Line: AIP Emilio Segrè Visual Archives, Gift of Bill Woodward, USNS Kane Collection. Font: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Marie_Tharp_working_with_fathometer_record_\(cropped\).jpg?uselang=es](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Marie_Tharp_working_with_fathometer_record_(cropped).jpg?uselang=es)
- **Fotografia de Teuta Reina de Iliria,** llicenciada sota CC BY-SA 4.0, per Hyjnesha. <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en> Font: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Queen_Teuta_of_Illyria.jpg?uselang=es
- **Retrat d'Anne Bonny,** material de domini públic. Font: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ann_Bonny,_Cole_1724.jpg?uselang=es
- **Retrat de Ching Shih,** material de domini públic. Font: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:%E9%84%AD%E4%B8%80%E5%AB%82.jpg?uselang=es>
- **Fotografia d'Alice Milliat,** material de domini públic. Font: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Alice_Milliat_1920.jpg
- **Fotografia de Cristina Romera,** llicenciada sota CC BY-SA 3.0, per Marc Gasser Font: <https://climatica.coop/entrevista-cristina-romera-oceano/>
- **Fotografia d'Asha de Vos,** llicenciada sota CC BY-SA 4.0, per Sintegrity. Font: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Asha_de_Vos_cropped.jpg
- **Fotografia de Jeanne Villepreux-Power,** material de domini públic. Font: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jeanne_Villepreux-Power.jpg
- **Fotografia de Jimena Quirós,** material de domini públic. Font: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jimena_Quir%C3%B3s_Comit%C3%A9_de_juventud_Universitaria_femenina_\(cropped\).png](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jimena_Quir%C3%B3s_Comit%C3%A9_de_juventud_Universitaria_femenina_(cropped).png)
- **Fotografia d'Anita Conti,** material de domini públic. Font: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Anita_Conti_c1935.png
- **Fotografia de Mary Sears,** material de domini públic. Font: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mary_Sears_portrait_photo.jpg
- **Fotografia de Marjorie Courtenay-Latimer,** llicenciada sota CC BY-SA 3.0, per autor desconegut. Font: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Marjorie_Courtenay-Latimer.jpg
- **Fotografia de Isabelle Autissier,** llicenciada sota Claude Truong-Ngoc / Wikimedia Commons - cc-by-sa-3.0, per Claude Truong-Ngoc. Font: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Isabelle_Autissier_par_Claude_Truong-Ngoc_octobre_2015.jpg
- **Fotografia de Sofia Deambrosi,** Canal 5 Uruguay (2021, febrer 23) Sofia Deambrosi en Basta de Cháchara [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=J7Mcb7kiiFg>
- **Fotografia de Fatou Samba,** <https://www.geantesinvisibles.com/geante-fatou-samba/>. Copyright (c) 2025 Géantes Invisibles
- **Fotografia d'Estibaliz Amatriain,** fotografia d'autoria pròpia d'Estibaliz Amatriain cedida a Anthesis.
- **Fotografia d'Alba Aguilera:** Lluís Artús (c)
- **Fotografia de takatà:**
Lluís Artús (c), Essència Barceloneta